

บุพปัจจัยด้านการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ที่ส่งผลต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม **The Antecedents of Accounting, Financial Literacy and Access to Finance on the Performance of Small and Medium Enterprises**

Article History

Received: June 23, 2021
 Revised: November 23, 2021
 Accepted: November 24, 2021

อุษณีย์ เล็งพานิช
 Usanee Sengpanich

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโมเดลผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เกิดจากการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลกจำนวน 395 ราย สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมานวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า โมเดลผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกิดจากการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี แสดงว่า ผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสอดคล้องกลมกลืนกับโมเดลทางทฤษฎีที่กำหนดไว้ในระดับที่ยอมรับได้ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า การบัญชีและทักษะทางการเงินมีอิทธิพลทางบวกต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และทักษะทางการเงินและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่า การบัญชีส่งผลทางบวกต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม บุพปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สูงที่สุด คือ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน รองลงมา คือ ทักษะทางการเงิน และการบัญชีตามลำดับ ทั้ง 3 ปัจจัยร่วมกันพยากรณ์ผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ร้อยละ 54.10

คำสำคัญ: การบัญชี ทักษะทางการเงิน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผลประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

The objective of this research is to study the model of SMEs' performance derived from accounting, financial literacy, and access to finance. Stratified sampling was applied to select 395 samples of SMEs in Phitsanulok province and questionnaires were distributed to collect data. Descriptive statistics and structural equation model technique were employed to analyze the data. The results revealed that the model of SMEs' performance derived from accounting, financial literacy, and access to finance was consistent to the empirical data. The hypotheses were tested and revealed that accounting and financial literacy positively affected access to finance. Also, financial literacy and access to finance positively impacted the performance of SMEs. However, accounting had no significant effect on the performance of SMEs. Besides, the effects of all factors on the performance of SMEs were respectively ranked as follows: access to finance, financial literacy, and accounting. All factors explained 51.40 percent of the variance in the performance of SMEs.

Keywords: Accounting, Financial Literacy, Access to Finance, Performance, Small and Medium Enterprises

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา เพราะเป็นแหล่งสร้างรายได้และก่อให้เกิดการจ้างงานในประเทศ (Afande, 2015; Ombongi & Long, 2018) สำหรับประเทศไทย SMEs มีสัดส่วนร้อยละ 99.79 ของวิสาหกิจทั่วประเทศ โดยเกิดการจ้างงานร้อยละ 85.47 ของการจ้างงานรวม จึงเป็นฐานสำคัญในการสร้างรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเช่นกัน (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2020a) ทั้งนี้ ในประเทศพัฒนาแล้ว SMEs ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจจะมีสัดส่วนรายได้มากกว่าร้อยละ 50.00 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (Kongsanor, 2019) แต่ SMEs ไทยมีสัดส่วนรายได้เพียงร้อยละ 34.10 ของ GDP รวมในประเทศเท่านั้น (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2020a) ในการนี้ Alharbi, Yahya, and Ahmed (2018) กล่าวว่า หากต้องการให้ GDP และเศรษฐกิจของประเทศเติบโตต้องส่งเสริมให้ SMEs มีผลประกอบการดีขึ้น

ตามทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Base View: RBV) Barney (1991) การจัดการทรัพยากรที่มีคุณค่าภายในกิจการ เช่น สินทรัพย์ (assets) ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) ให้มีประสิทธิภาพ จะสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้ SMEs และส่งผลต่อผลประกอบการและการเติบโตของ SMEs ซึ่งทรัพยากรภายในที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs ได้แก่ การบัญชี

(accounting) ของกิจการ (Jonah, Omane, Kumah, Afriyie, & Owusu, 2015; Roslan et al., 2018) ทักษะทางการเงิน (financial literacy) ของผู้บริหาร (Asakanian, 2016; Kimunduu, Erick, & Shisia, 2016; Owusu, Ismail, Osman, & Kuan, 2019) และเงินทุนที่เพียงพอในการดำเนินงานซึ่งจัดหาได้จากการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (access to finance) (Afande, 2015; Harelimana, 2017)

การบัญชีจะให้ข้อมูลและรายงานทางการเงินที่ถูกต้องแก่ SMEs ซึ่งใช้ประกอบการตัดสินใจทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ SMEs มีผลประกอบการที่ดีขึ้น การบัญชีจึงมีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs (Henry, Adeniran, & Olawale, 2014) นอกจากนี้ การบัญชียังให้ข้อมูลที่สถาบันการเงินต้องใช้ประเมินฐานะทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ของ SMEs เพื่อประกอบการอนุมัติสินเชื่อ และการบัญชีทำให้ SMEs มีโอกาสได้รับการอนุมัติและเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น การบัญชีจึงมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ด้วย (Roslan et al., 2018)

ส่วนทักษะทางการเงินของผู้บริหารช่วยให้การบริหารจัดการการเงินในกิจการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ SMEs มีผลประกอบการที่ดีและเติบโต (Asakanian, 2016) งานวิจัยของ Kimunduu et al. (2016) พบว่า ทักษะทางการเงินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลประกอบการของ SMEs ซึ่งผลประกอบการที่ดีทำให้ SMEs มีความสามารถในการชำระหนี้ โดยสถาบันการเงินใช้ข้อมูลผลประกอบการและความสามารถในการชำระหนี้ประกอบการอนุมัติสินเชื่อ ทักษะทางการเงินจึงมีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs

(Wise, 2013) และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทำให้ SMEs มีเงินทุนในการจัดหาทรัพยากรเพื่อการทำงานและพัฒนากิจการ SMEs จึงสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นและมีผลประกอบการดีขึ้น (Liu, Cowling, & Zhang, 2014) ทั้งนี้ งานวิจัยของ Afande (2015) พบว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อผลประกอบการของ SMEs อย่างไรก็ตาม แม้การบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจะมีอิทธิพลต่อผลประกอบการ แต่ SMEs ส่วนใหญ่ในประเทศไทยยังขาดการให้ความสำคัญกับการบัญชีที่ได้มาตรฐานและการบริหารการเงิน รวมทั้งมีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (Phusadepholphya, 2017)

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดศูนย์กลางภาคเหนือตอนล่าง 1 และเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การค้าอินโดจีนในแนวระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง-อินโดจีน-เมะลาลาย (Luangprabang-Indochina-Mawlamyine Economic Corridor) เชื่อมโยงประเทศไทย พม่า และลาว จึงเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการสร้างโอกาสทางการค้าให้แก่ SMEs ได้ แต่ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่กลับมีผลประกอบการและอัตราการขยายตัวต่ำ ขาดการบริหารการเงินที่ดี ขาดการบัญชี และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้น้อยโดยสามารถเข้าถึงเงินทุนจากสถาบันการเงินได้เพียงร้อยละ 11.00 (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2017) ดังนั้น เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs จึงเป็นที่มาของคำถามการวิจัยนี้ว่า 1) การบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนส่งผลต่อผลประกอบการของ SMEs หรือไม่ และ 2) การบัญชีและทักษะทางการเงินส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs หรือไม่

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย ไม่พบว่า มีการศึกษาอิทธิพลของการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต่อผลประกอบการของ SMEs ในประเทศไทยโดยเฉพาะ SMEs ในต่างจังหวัด การวิจัยนี้จึงปิดช่องว่างการวิจัย (research gap) โดยศึกษาปัจจัยด้านการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต่อผลประกอบการของ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อ SMEs ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและสร้างผลการประกอบการให้ดีขึ้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน มีผลประกอบการที่ดี และสามารถเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการบัญชีและทักษะทางการเงินที่มีต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต่อผลประกอบการของ SMEs

บททวนวรรณกรรม

ทฤษฎีฐานทรัพยากร

Barney (1991) กล่าวว่า ทรัพยากรภายในกิจการเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า (valuable) เป็นสิ่งหายาก (rare) ไม่สามารถเลียนแบบได้ (inimitable) และไม่สามารถทดแทนได้ (non-substitutable) ซึ่งกิจการสามารถบริหารจัดการทรัพยากรภายในและใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่ยั่งยืน (sustained competitive advantage) ทรัพยากรภายในกิจการมีทั้งในรูปสินทรัพย์ เช่น เทคโนโลยี เงินทุน เป็นต้น และในรูปความสามารถ (capabilities) เช่น ความรู้ ทักษะ เป็นต้น (Maijor & Wittleloostuijn, 1996) ซึ่งทรัพยากรภายในที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการเงิน SMEs ได้แก่ การบัญชีของกิจการ (Jonah et al., 2015; Roslan et al., 2018) ทักษะทางการเงินของผู้บริหาร (Asakanian, 2016; Kimunduu et al., 2016; Owusu et al., 2019) และเงินทุนที่ได้จากการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (Afande, 2015; Harelimana, 2017) ซึ่งการจัดการทรัพยากรภายในของ SMEs ด้านการบัญชีของกิจการและทักษะทางการเงินของผู้บริหารจะเป็นประโยชน์ต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อให้ได้มาเงินทุนในการดำเนินงานและพัฒนากิจการ และสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนา SMEs ให้มีผลประกอบการที่ดี

การบัญชีและผลประกอบการของ SMEs

การบัญชี คือ การวิเคราะห์และจัดทำรายงานทางการเงิน การจัดการต้นทุน การจัดทำงบประมาณ การวางแผนภาษี และการวางระบบบัญชี (Vanittananon, 2014) การบัญชีทำให้ SMEs มีรายการทางการค้าที่เป็นปัจจุบัน (Roslan et al., 2018) มีข้อมูลและงบการเงินที่น่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ประกอบการตัดสินใจทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Jonah et al., 2015) ซึ่งส่งผลให้ SMEs มีผลประกอบการดีขึ้น โดยผลประกอบการวัดได้จากการเติบโตในด้านต่างๆ ได้แก่ ส่วนแบ่งการตลาด สินทรัพย์ รายได้สุทธิ กำไรสุทธิ และจำนวนพนักงาน (Santos, & Brito, 2012) ทั้งนี้ งานวิจัยของ Henry et al. (2014) พบว่า

การบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลประกอบการของ SMEs แต่ The Office of Small and Medium Enterprises Promotion (2020b) พบว่า SMEs ในประเทศไทยขาดการบัญชี โดยมีเพียงร้อยละ 22.18 ที่มีการบัญชีถูกต้อง เช่นเดียวกับ SMEs ส่วนใหญ่ในจังหวัดพิษณุโลกที่ไม่มีการบัญชีและมีผลประกอบการและอัตราการขยายตัวต่ำ (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2017) การวิจัยนี้จึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: การบัญชีมีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs

การบัญชีและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs

การบัญชีให้ข้อมูลและงบการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ (Jonah et al., 2015) ซึ่งสถาบันการเงินใช้เพื่อประเมินฐานะการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ของ SMEs ประกอบการอนุมัติสินเชื่อ ข้อมูลจากการบัญชีจึงมีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ซึ่งการเข้าถึงแหล่งเงินทุน หมายถึง การเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกกิจการได้ด้วยเงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับ SMEs ทั้งด้านอัตราดอกเบี้ยหลักทรัพย์ค้ำประกัน ระยะเวลาอนุมัติ วงเงินสินเชื่อ และระยะเวลาชำระหนี้ (Tirasriwat, 2012) ทั้งนี้ งานวิจัยของ Roslan et al. (2018) ชี้ว่า การบัญชีมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แต่ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านการบัญชีและไม่มีการบัญชี และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้น้อย (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2017) การวิจัยนี้จึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 2: การบัญชีมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs

ทักษะทางการเงินและผลประกอบการของ SMEs

ผู้บริหารของ SMEs ที่มีทักษะทางการเงินจะสามารถจัดการและควบคุมทรัพยากรทางการเงินและบริหารกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลดีต่อผลประกอบการของ SMEs (Wise, 2013) ซึ่งทักษะทางการเงินที่สำคัญต่อการบริหารจัดการการเงินใน SMEs ได้แก่ การจัดทำบัญชี (book-keeping) การปฏิบัติทางภาษีที่ถูกต้อง (tax compliance) การงบประมาณ (budgeting) การจัดการหนี้สิน (credit management) และการจัดการเงินทุนหมุนเวียน (working capital management) ซึ่ง Asakania (2016) และ Owusu et al. (2019) ชี้ว่า ทักษะทางการเงินดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลประกอบการของ SMEs แต่ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ส่วนใหญ่ขาดทักษะการบริหารการเงิน และมีผลประกอบการและอัตราการขยายตัวต่ำ (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2017) การวิจัยนี้จึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 3: ทักษะทางการเงินมีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs

ทักษะทางการเงินและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs

ทักษะทางการเงินของผู้บริหารช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการการเงินใน SMEs ส่งผลให้ SMEs มีผลประกอบการและความสามารถในการชำระหนี้ที่ดี ซึ่งสถาบันการเงินใช้ข้อมูลด้านผลประกอบการและความสามารถในการชำระหนี้เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้แก่ SMEs (Wise, 2013) นอกจากนี้ ทักษะทางการเงินยังช่วยให้ SMEs จัดการหนี้สินได้ดี สามารถประเมินความต้องการเงินทุนของกิจการและเตรียมความพร้อมและจัดหาเงินทุนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น (Kimunduu et al., 2016) ทักษะทางการเงินจึงมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs (Owusu et al., 2019) แต่ Tirasriwat (2012) กล่าวว่า SMEs ไทยส่วนใหญ่ขาดการบริหารการเงินที่ดีและมีปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สอดคล้องกับ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่ที่ขาดทักษะการบริหารการเงินที่ดี และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้น้อย (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2017) การวิจัยนี้จึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 4: ทักษะทางการเงินมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและผลประกอบการของ SMEs

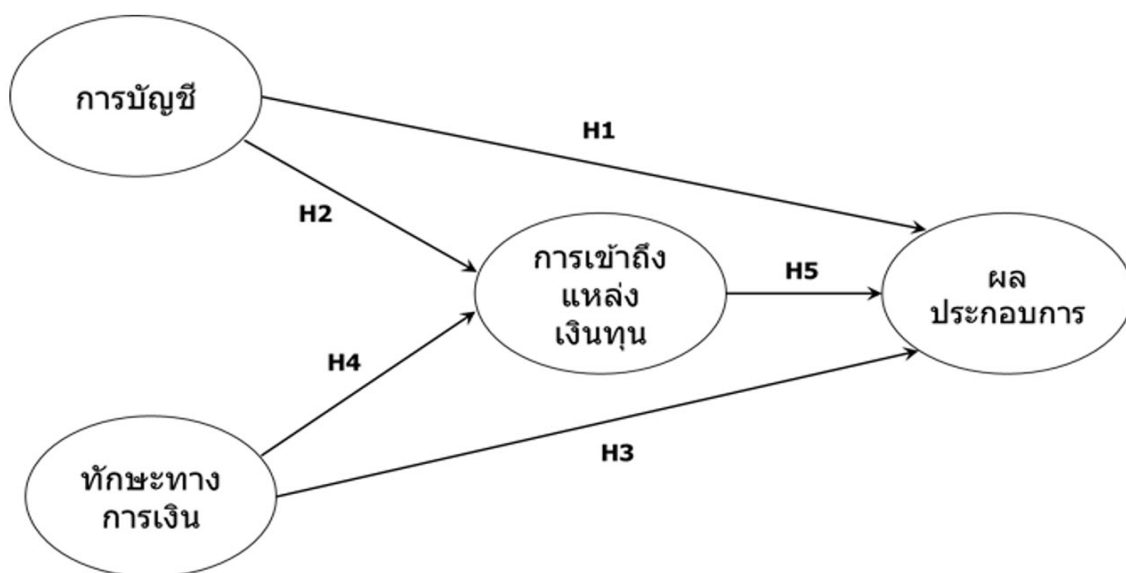
การเข้าถึงแหล่งเงินทุนทำให้ SMEs มีเงินทุนสำหรับจัดหาทรัพยากรในการดำเนินงานและพัฒนากิจการ SMEs จึงสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น (Liu et al., 2014) และมีความสามารถในการทำกำไรและมีผลประกอบการดีขึ้น (Harelimana, 2017) งานวิจัยของ Afande (2015) พบว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นปัจจัยบวกที่มีอิทธิพลสูงที่สุดต่อผลประกอบการและการเติบโตของ SMEs แต่ Tirasriwat (2012) ระบุว่า SMEs ไทยส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่นเดียวกับ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่ที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้น้อย และมีผลประกอบการและอัตราการขยายตัวต่ำ (The Office of Small and Medium

Enterprises Promotion, 2017) การวิจัยนี้จึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 5: การเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิจัยนี้จึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและขนาดตัวอย่าง

ประชากร (population) คือ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 31,154 ราย ตามทะเบียนจำนวนผู้ประกอบการรวมตามนิยามใหม่ปี พ.ศ. 2563 ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2020c)

กลุ่มตัวอย่าง (sample) คือ SMEs 395 ราย กำหนดขนาดตามแนวคิดของ Hair, Black, Babin, and Anderson (2010) ที่ระบุว่า ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (structural equation model) ควรอยู่ระหว่าง 10-20 เท่าของจำนวน

ตัวแปรสังเกตได้ (observed variables) การวิจัยนี้มี 20 ตัวแปร ขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงควรอยู่ระหว่าง 200-400 ราย ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 395 รายของการวิจัยนี้จึงอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม นอกจากนี้ การวิจัยนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified sampling) โดยกำหนดตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละอำเภอ จากนั้นเลือกตัวอย่างในแต่ละอำเภอด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) โดยสุ่มจากทะเบียนรายชื่อ SMEs จังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2563 ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2020d) (เอกสารไม่เผยแพร่) เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการเก็บข้อมูล (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

อำเภอ	จำนวนผู้ประกอบการ SMEs	จำนวนตัวอย่าง
เมืองพิษณุโลก	16,011	203
วังทอง	2,875	36
บางระกำ	2,694	34
พรหมพิราม	2,088	26
นครไทย	2,547	33
เนินมะปราง	1,313	17
บางกระพุ่ม	1,566	20
ชาติตระการ	923	12
วัดโบสถ์	1,137	14
รวม	31,154	395

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 ราย โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการบัญชี ทักษะทางการเงิน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และผลประกอบการของ SMEs แจกแบบสอบถามโดยผู้วิจัย และคณะนักศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของการวิจัยนี้ ใช้การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับ 0.88 และตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ก่อนนำไปใช้จริง (n = 30) โดยข้อมูลจากผู้ประกอบการ SMEs (n = 395) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ทุกตัวแปรมากกว่า 0.70 (Nunnally, 1978) ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) เท่ากับ 0.929 แสดงว่า ตัวแปรเหมาะสมในระดับดีมากที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Fornell & Larcker, 1981) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) (n=395) อยู่ระหว่าง 0.699 ถึง 0.947 โดยมากกว่า 0.300 ตามเกณฑ์ของ Hair, Anderson, Tatham, and Back (1995) แสดงว่า ตัวแปรเป็นองค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบความเที่ยงและการตรวจสอบความตรงแบบศูนย์รวม (n = 395)

ตัวแปรแฝง/ตัวแปรสังเกตได้	Corrected Item-Total Correlation	Factor Loading (λ)	Cronbach's Alpha (α)	AVE	CR
การบัญชี (AC)			0.901	0.627	0.893
AC1 การวิเคราะห์และจัดทำรายงานทางการเงิน	0.676	0.701			
AC2 การจัดการต้นทุน	0.752	0.817			
AC3 การจัดทำงบประมาณ	0.741	0.815			
AC4 การวางแผนภาษี	0.787	0.783			
AC5 การวางระบบบัญชี	0.816	0.837			

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบความเที่ยงและการตรวจสอบความตรงแบบศูนย์รวม (n = 395) (ต่อ)

ตัวแปรแฝง/ตัวแปรสังเกตได้	Corrected Item-Total Correlation	Factor Loading (λ)	Cronbach's Alpha (α)	AVE	CR
ทักษะทางการเงิน (FL)			0.923	0.708	0.924
FL1 ด้านการงบประมาณ	0.778	0.803			
FL2 ด้านการจัดทำบัญชี	0.772	0.784			
FL3 ด้านการปฏิบัติทางภาษีที่ถูกต้อง	0.763	0.826			
FL4 ด้านการจัดการหนี้สิน	0.781	0.838			
FL5 ด้านการจัดการเงินทุนหมุนเวียน	0.898	0.947			
การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (AF)			0.897	0.646	0.901
AF1 ได้รับอัตราดอกเบี้ยเหมาะสม	0.659	0.699			
AF2 ใช้หลักประกันเหมาะสม	0.752	0.797			
AF3 ระยะเวลาในการอนุมัติเงินกู้รวดเร็ว	0.799	0.871			
AF4 ได้รับวงเงินกู้เพียงพอต่อความต้องการ	0.784	0.828			
AF5 ระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้ยาว	0.739	0.813			
ผลประกอบการ (PM)			0.893	0.634	0.896
PM1 ส่วนแบ่งการตลาด	0.662	0.745			
PM2 สินทรัพย์	0.703	0.792			
PM3 รายได้สุทธิ	0.748	0.746			
PM4 กำไรสุทธิ	0.722	0.771			
PM5 จำนวนพนักงาน	0.856	0.915			

หมายเหตุ: เมื่อ $CR = \frac{(\sum \lambda)^2}{(\sum \lambda)^2 + \sum (\theta)}$; และ $AVE = \frac{(\sum \lambda^2)}{(\sum \lambda^2) + \sum (\theta)}$

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของการบัญชี ทักษะทางการเงิน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนกับผลประกอบการ

ตัวแปร	การบัญชี	ทักษะทางการเงิน	การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	ผลประกอบการ
การบัญชี	1.000			
ทักษะทางการเงิน	0.444	1.000		
การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	0.674	0.593	1.000	
ผลประกอบการ	0.619	0.464	0.709	1.000

จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรแฝง (construct) ทุกตัว มีความสัมพันธ์กันอยู่ระหว่าง 0.444 ถึง 0.709 ซึ่งมีระดับ ความสัมพันธ์ไม่เกิน 0.800 แสดงว่า มีความเหมาะสมที่จะ นำมาวิเคราะห์หองค์ประกอบ (factor analysis)

ตารางที่ 4 ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

	AVE	การบัญชี	ทักษะทางการเงิน	การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	ผลประกอบการ
การบัญชี	0.627	0.792¹			
ทักษะทางการเงิน	0.708	0.444 ²	0.841¹		
การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	0.646	0.593 ²	0.674 ²	0.804¹	
ผลประกอบการ	0.634	0.464 ²	0.619 ²	0.709 ²	0.796¹

หมายเหตุ: 1 หมายถึง ค่า square root of AVE

2 หมายถึง ค่า correlation ระหว่างองค์ประกอบ

จากตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) ซึ่งตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลมาตรวัด (measurement model) ของแต่ละตัวแปรแฝง (construct) พบว่า ค่ารากที่ 2 ของ AVE ของแต่ละตัวแปรในแนวทแยงมีค่าสูงกว่าค่าสหสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างตัวแปรแฝงในแถวเดียวกันทั้งในแนวตั้งและแนวนอน ซึ่งแสดงว่ามาตรวัดมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ SMEs

ผลการวิจัยพบว่า SMEs ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 52.80) ในด้านประเภทกิจการพบว่า ส่วนใหญ่เป็นกิจการบุคคลธรรมดา (ร้อยละ 70.02) รองลงมาเป็นกิจการไม่จดทะเบียน (ร้อยละ 21.87) และเป็นบริษัทมหาชนจำกัดน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.32) ส่วนด้านระยะเวลาในการดำเนินกิจการพบว่า ส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินกิจการ 3-5 ปี และมากกว่า 5 ปีแต่ไม่ถึง 10 ปี จำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 29.58) รองลงมา มีระยะเวลาดำเนินกิจการน้อยกว่า 3 ปี (ร้อยละ 23.62) และมีระยะเวลาดำเนินกิจการ 10 ปีขึ้นไปน้อยที่สุด (ร้อยละ 17.18)

การวิเคราะห์สถิติพรรณนาของตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับผลประกอบการสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 3.77 (S.D. = 0.568) โดยให้ความสำคัญกับกำไรสุทธิ รายได้สุทธิ สินทรัพย์ ส่วนแบ่งการตลาด และจำนวนพนักงาน ตามลำดับ รองลงมาที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญ คือ ทักษะทางการเงิน มีค่าเฉลี่ย

3.67 (S.D. = 0.624) โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเงินทุนหมุนเวียนมากที่สุด ส่วนด้านการจัดทำบัญชี ด้านการปฏิบัติทางภาษีที่ถูกต้อง ด้านการจัดการหนี้สิน มีความสำคัญเท่ากัน และด้านการงบประมาณ น้อยที่สุด ส่วนการบัญชีเป็นลำดับต่อมาที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญ มีค่าเฉลี่ย 3.64 (S.D. = 0.679) โดยให้ความสำคัญกับการจัดการต้นทุน การวางแผนภาษี การวางแผนระบบบัญชี การวิเคราะห์และจัดทำรายงานทางการเงิน และการจัดทำงบประมาณ ตามลำดับ และท้ายสุด คือ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน มีค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D. = 0.621) โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการได้รับวงเงินกู้เพียงพอต่อความต้องการ ใช้หลักประกันเหมาะสม ระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้ยาวได้รับอัตราดอกเบี้ยเหมาะสม และระยะเวลาในการอนุมัติเงินกู้รวดเร็ว ตามลำดับ

การวิเคราะห์โมเดลผลประกอบการของ SMEs

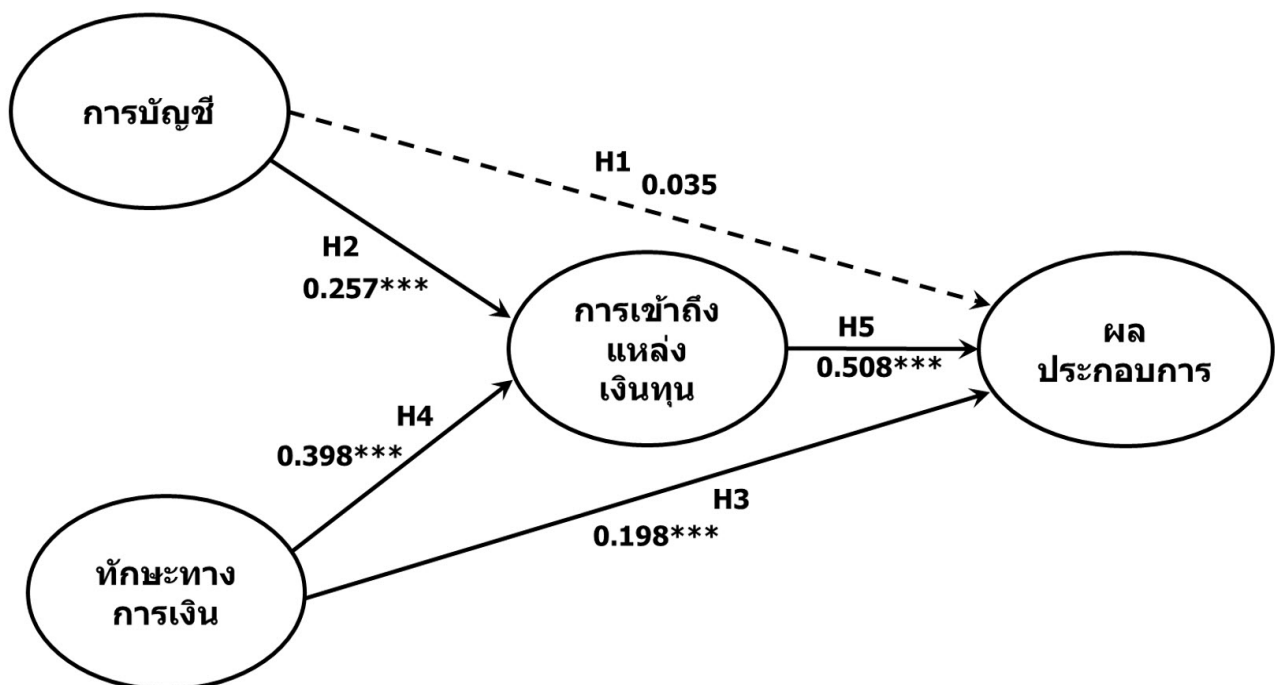
การตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ตารางที่ 5 ค่าสถิติประเมินความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนการปรับโมเดล		หลังการปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
ดัชนีวัดความกลมกลืนสัมบูรณ์ (Absolute fit index)					
Chi-square/df	≤ 3.00	4.88	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.19	ผ่านเกณฑ์
p-value of χ^2	> 0.05	0.00	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.07	ผ่านเกณฑ์
GFI	≥ 0.90	0.84	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.96	ผ่านเกณฑ์
AGFI	≥ 0.90	0.82	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.94	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	≤ 0.05	0.10	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.02	ผ่านเกณฑ์
SRMR	≤ 0.05	0.10	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.02	ผ่านเกณฑ์
ดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (Comparative fit index)					
IFI	≥ 0.90	0.96	ผ่านเกณฑ์	1.00	ผ่านเกณฑ์
CFI	≥ 0.90	0.96	ผ่านเกณฑ์	1.00	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 5 พบว่า โมเดลผลประกอบการของ SMEs (หลังปรับโมเดล) ที่ประกอบด้วยการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีความสอดคล้องกับข้อมูล

เชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี สรุปได้ว่า โมเดลผลประกอบการของ SMEs มีความสอดคล้องกลมกลืนกับโมเดลทางทฤษฎีที่กำหนดไว้ในระดับที่ยอมรับได้ (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 โมเดลผลประกอบการของ SMEs

หมายเหตุ: *** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($p < 0.001$) ($t\text{-value} \geq 3.291$)

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

Hypothesis	Path	β	t-value	Result
H1	การบัญชี $\rightarrow$ ผลประกอบการ	0.035	0.929	ไม่สนับสนุน
H2	การบัญชี $\rightarrow$ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	0.257	7.151***	สนับสนุน
H3	ทักษะทางการเงิน $\rightarrow$ ผลประกอบการ	0.198	4.392***	สนับสนุน
H4	ทักษะทางการเงิน $\rightarrow$ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	0.398	9.760***	สนับสนุน
H5	การเข้าถึงแหล่งเงินทุน $\rightarrow$ ผลประกอบการ	0.508	6.833***	สนับสนุน

หมายเหตุ: *** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($p < 0.001$) ($t\text{-value} \geq 3.291$)

จากภาพที่ 2 และตารางที่ 6 พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปร เป็นดังนี้

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าการบัญชีมีผลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs ($\beta = 0.035$, $t = 0.929$, $p > 0.05$) การทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า การบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\beta = 0.257$, $t = 7.151$, $p < 0.001$) การทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า ทักษะทางการเงินมีอิทธิพลทางบวกต่อ

ผลประกอบการของ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\beta = 0.198$, $t = 4.392$, $p < 0.001$) การทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่า ทักษะทางการเงินมีอิทธิพลทางบวกต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\beta = 0.398$, $t = 9.760$, $p < 0.001$) การทดสอบสมมติฐานที่ 5 พบว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($\beta = 0.508$, $t = 6.833$, $p < 0.001$)

ตารางที่ 7 อิทธิพลของตัวแปรบุปปัจจัย (Antecedents) ที่มีต่อตัวแปรตาม (Dependent variable)

ตัวแปรตาม (Latent variable)	R^2	อิทธิพล (Effect)	ตัวแปรบุปปัจจัย (Antecedents)		
			การบัญชี	ทักษะทางการเงิน	การเข้าถึงแหล่งเงินทุน
การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	0.562	DE	0.257***	0.398***	0.000
		IE	0.000	0.000	0.000
		TE	0.257***	0.398***	0.000
ผลประกอบการของ SMEs	0.541	DE	0.035	0.198***	0.508***
		IE	0.130	0.202	0.000
		TE	0.165	0.400	0.508***

หมายเหตุ: DE = อิทธิพลทางตรง, IE = อิทธิพลทางอ้อม, TE = อิทธิพลรวม

*** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($p < 0.001$) ($t\text{-value} \geq 3.291$)

จากตารางที่ 7 พบว่า บุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs สูงที่สุด คือ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (TE = 0.508) เป็นอิทธิพลบวกทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยไม่ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปร

อื่นเลย โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs รองลงมา คือ ทักษะทางการเงิน (TE = 0.400) ซึ่งเป็นอิทธิพลบวกทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (DE = 0.198) และเป็นอิทธิพลทางอ้อมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

(IE = 0.202) ส่วนปัจจัยมีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs น้อยที่สุด คือ การบัญชี (TE = 0.165) ซึ่งเป็นอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (DE = 0.035 และ IE = 0.130) โดยทั้ง 3 ปัจจัยร่วมกันพยากรณ์ผลประกอบการของ SMEs ได้ร้อยละ 54.10 ($R^2 = 0.541$)

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโมเดลผลประกอบการของ SMEs ที่เกิดจากการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผลการวิจัยพบว่า การบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ($\chi^2 = 167.068$, $df = 141$, $p\text{-value} = 0.066$, $\chi^2/df = 1.185$, $GFI = 0.960$, $AGFI = 0.940$, $IFI = 0.995$, $CFI = 0.995$, $RMR = 0.017$, $RMSEA = 0.022$) โดยการบัญชีและทักษะทางการเงินมีอิทธิพลทางบวกต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทักษะทางการเงินและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs ในขณะที่ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าการบัญชีส่งผลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีอิทธิพลสูงที่สุดต่อผลประกอบการของ SMEs รองลงมา คือ ทักษะทางการเงิน ส่วนการบัญชีมีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs น้อยที่สุด ซึ่งอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Roslan et al. (2018) ที่พบว่า การบัญชีให้ข้อมูลและงบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานและความสามารถในการชำระหนี้ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สถาบันการเงินใช้พิจารณาประกอบการอนุมัติสินเชื่อให้แก่ SMEs การบัญชีจึงมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ซึ่ง Tirasriwat (2012) ระบุว่า ข้อมูลจากการบัญชีมีผลต่อการพิจารณาของสถาบันการเงินในการอนุมัติสินเชื่อที่เหมาะสมแก่ SMEs ทั้งด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ วงเงินกู้ หลักทรัพย์ค้ำประกัน ระยะเวลาในการอนุมัติเงินกู้ และระยะเวลาในการชำระเงินกู้

2. ทักษะทางการเงินมีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Owusu et al. (2019) ที่พบว่า ทักษะทางการเงินเพิ่มประสิทธิภาพทางการจัดการและการตัดสินใจทางการเงินของผู้บริหาร ทักษะทางการเงินจึงมีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs ในขณะเดียวกัน Asakanian

(2016) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีทักษะทางการเงินจะสามารถประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร การวางแผนและควบคุมการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทักษะทางการเงินจึงส่งผลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs

3. ทักษะทางการเงินมีอิทธิพลทางบวกต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs สอดคล้องกับ Owusu et al. (2019) ที่กล่าวว่า ทักษะทางการเงินช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ทำให้ SMEs มีผลประกอบการและความสามารถในการชำระหนี้ที่ดี ซึ่งเมื่อสถาบันการเงินพิจารณาเห็นว่า SMEs มีผลประกอบการและความสามารถในการชำระหนี้ที่เชื่อถือได้จึงอนุมัติสินเชื่อให้แก่ SMEs (Wise, 2013) และทักษะทางการเงินยังช่วยให้ SMEs จัดการหนี้สินได้ดี สามารถเตรียมความพร้อมและจัดหาเงินทุนจากแหล่งที่เหมาะสมช่วยให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ดังนั้น ทักษะทางการเงินของผู้บริหารจึงมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs (Kimunduu et al., 2016)

4. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Harelimana (2017) ที่พบว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนทำให้ SMEs มีเงินทุนสำหรับจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน การลงทุน และการพัฒนากิจการ SMEs จึงสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นและมีผลประกอบการที่ดีขึ้น ซึ่ง Afande (2015) กล่าวว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อผลประกอบการและการเติบโตของ SMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่ง SMEs ในประเทศกำลังพัฒนา

5. การบัญชีและผลประกอบการของ SMEs ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์ยังไม่สนับสนุนว่าการบัญชีส่งผลทางบวกต่อผลประกอบการของ SMEs สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Abdul-Rahamon and Adejare (2014) ที่ชี้ว่า มี SMEs เพียงร้อยละ 19.00 ที่เห็นว่าการบัญชีมีผลต่อการบริหารกิจการและช่วยพัฒนาผลประกอบการของกิจการ นอกจากนี้ Mwakujonga and Bwana (2013) ยังพบว่า SMEs ส่วนใหญ่ไม่มีการบัญชี เพราะ SMEs ไม่ให้ความสำคัญกับการบัญชี จึงไม่มีข้อมูลจากการบัญชีมาใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจทางการบริหาร รวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ตระหนักถึงประโยชน์จากการบัญชีในการวัดผลประกอบการและการตัดสินใจทางการบริหาร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ในทางวิชาการ

ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้และให้ข้อมูลสนับสนุนเชิงวิชาการเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบัญชีและทักษะทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs และปัจจัยด้านการบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs ซึ่งเป็นองค์ความรู้และข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ SMEs และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเพิ่มพูนความรู้ในการพัฒนาและส่งเสริม SMEs ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นและมีผลประกอบการที่ดีขึ้น ตลอดจนสามารถเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประโยชน์ในเชิงนโยบาย

ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น จัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีที่ถูกต้องตามหลักการบัญชี และพัฒนาระดับทักษะทางการเงินให้แก่ผู้บริหาร SMEs เพื่อเพิ่มโอกาสให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นและมีผลประกอบการที่ดีขึ้น เพื่อให้ SMEs สามารถเป็นกลไกที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ในการบริหารจัดการ

SMEs สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการดำเนินงานและบริหารจัดการทรัพยากรภายในกิจการ ทั้งด้านการจัดให้มีการบัญชีและการยกระดับทักษะทางการเงินของผู้บริหาร เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และพัฒนากิจการให้มีผลประกอบการที่ดีขึ้น เพื่อให้ SMEs สามารถเป็นกลไกในการสร้างรายได้เพิ่ม GDP และสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยภายในกิจการ ได้แก่ การบัญชี ทักษะทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการของ SMEs แต่ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของ SMEs มีทั้งปัจจัยภายในและภายนอกกิจการ การวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาอิทธิพลของปัจจัยภายนอกกิจการ เช่น นโยบายภาครัฐ ลูกค้า การเปลี่ยนแปลง

ทางเทคโนโลยี (digital disruption) คู่แข่งทางธุรกิจ เป็นต้นที่มีต่อการดำเนินงานและการเติบโตของ SMEs เพื่อขยายองค์ความรู้ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา SMEs ให้ SMEs ได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนากิจการให้เป็นผู้ประกอบการ SMEs มืออาชีพยุคใหม่ (smart professional entrepreneurs) ที่มีความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจสูงขึ้น และสามารถเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างยั่งยืน ▼

References

- Abdul-Rahamon, O. A., & Adejare, A. T. (2014). The analysis of the impact of accounting records keeping on the performance of the small-scale enterprises. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 4(1), 1-17.
- Afande, F. O. (2015). Factors influencing growth of small and microenterprises in Nairobi central business district. *Journal of Poverty, Investment and Development*, 9, 101-137.
- Alharbi, R. K., Yahya, S. B., & Ahmed, E. R. (2018). Characteristics of manager's and SMEs performance: The role of access to finance as a moderator. *International Journal of Engineering and Technology*, 7(4), 5115-5119.
- Asakania, F. M. (2016). Influence of financial literacy on performance of small and medium enterprises: A case of Butere sub county Kakamega county Kenya. *Africa International Journal of Management Education and Governance (AIJMEG)*, 1(2), 33-43.
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99-120.

- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (1995). *Multivariate data analysis with readings* (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Harelimana, J. B. (2017). Role of access to finance for the performance of small and medium enterprise in Muhoza sector, Rwanda. *Business and Economics Journal*, 8(1), 1-5.
- Henry, A. W., Adeniran, B. G., & Olawale, A. N. (2014). Effects of accounting information management on profitability of Nigerian banking industry. *International Journal of Humanities Social Sciences and Education (IJHSSE)*, 1(9), 100-105.
- Jonah, A., Omane, O., Kumah, C. A., Afriyie, P., & Owusu, S. A. (2015). *The perception of accounting literacy on profitability of small and medium enterprises (a case study of selected SMEs in Kumasi metropolis)* (Dissertation, Christian Service University College).
- Kimunduu, G., Erick, O., & Shisia, A. (2016). A study on the influence of financial literacy on financial performance of Small and Medium Enterprises in Ruiru Town, Kiambu County, Kenya. *International Journal of Economics, Commerce and Management*, 4(11), 416-433.
- Kongsanor, P. (2019). Khrōngkān khamprakan sinchūā phūā Start up & Innobiz mātrakān chūāilūā SMEs Thai [Credit guarantee project for start-up & innobiz: Supportive measure for Thai SMEs]. Retrieved October 9, 2020, from https://web.parliament.go.th/doc.php?type=file&mt=application%2Fpdf&d=parcy&url=download%2Farticle%2Farticle_20190712115025.pdf
- Liu, W., Cowling, M., & Zhang, N. (2014). The effect of enterprises' growth orientation and access to finance on small firm performance: UK evidence in an economic recession. *International Business School Suzhou Working Papers*, 3, 3-25.
- Maijoor, S., & Wittlesoostuijn, A. V. (1996). An empirical test of the resource-based theory: Strategic regulation in the Dutch audit industry. *Strategic Management Journal*, 17(7), 549-569.
- Mwakujonga, J., & Bwana, K. M. (2013). The practice of preparing and using financial information in financial decisions: A survey of SMEs in Tanzania. *European Journal of Business and Management*, 5(9), 161-169.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Ombongi, P. N., & Long, W. (2018). Factors affecting financial performance of Small and Medium Enterprises (SMEs): A case of manufacturing SMEs in Kenya. *International Journal of Research in Business Studies and Management*, 5(1), 37-45.
- Owusu, J., Ismail, M. B., Osman, M. H. B. M., & Kuan, G. (2019). Financial literacy as a moderator linking financial resource availability and SME growth in Ghana. *Investment Management and Financial Innovation*, 16(1), 154-166.

- Phusadephophya, T. (2017). Kān banchī kap kānchatkān samrap SMEs [Accounting and management for SMEs]. *Journal of Accounting Profession*, 13(40), 76-81.
- Roslan, N., Pauzi, N. F. M., Ahmad, K., Shamsudin, A., Karim, M. S., & Ibrahim, S. N. S. (2018). Preliminary investigation: Accounting literacy among small business owners. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 8(10), 32-47.
- Santos, J. B., & Brito, L. A. L. (2012). Towards a subjective measurement model for firm performance. *Brazilian Administration Review*, 9(Special Issue), 95-117.
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion [OSMEP]. (2017). *Ngān chattham yutthasāt læ phæn patibatkān songsaēm wisāhakit khanāt klāng læ khanāt yōm rāi sākha / rāi phūnthī / rāi praden: Kān songsaēm wisāhakit khanāt klāng læ khanāt yōm nai phūnthī mūang lek (Hinterland)* [Strategy compilation and operation plan of small and medium enterprises promotion based on branch/ area/ case: The promotion for small and medium enterprises in Hinterland]. Bangkok: Author.
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2020a). *Bot sarup phubōqīhān rāingān sathanakān wisāhakit khanāt klāng læ khanāt yōm pī sōngphanhārōjhoksipsām: MSME sōngphanyīsip new normal brings opportunities* [Excutive summary white paper on MSME 2020: MSME 2020 new normal brings opportunities]. Bangkok: Author.
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2020b). *Sōsōwōtio khēm 'SME' sām phan rāi yok radap māttrathān banchī* [Robust tutorial for 3,000 SMEs to enhance accounting standard]. Retrieved October 5, 2020, from <https://www.sme.go.th/th/cms-detail.php?modulekey=121&id=1393>
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2020c). *Chamnūan phūprakōp kān rūam tām niyām mai* [Number of entrepreneurs based on new definition]. Retrieved October 5, 2020, from <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrJoiNDdhY2JiMDYtODQ3My00OTg5LTgxNjgtMTg3MDdIMTE5YjYzliwidCI6ImExZmZjMjhhLTEzMmMtNDhiMC05NGRmLWYyYWlyOGUwNWVhNSIsImMiOiJlEwQ==&pageName=ReportSection06d7e81ca8351d93c60b>
- The Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2020d). *Thabīan rāi chū SMEs čhangwat Phitsanulōk pī Phō.Sō. sōngphanhārōjhoksipsām ('Ekkasān mai dai tīphim)* [List of SMEs in Phitsanulok in 2563 (Unpublished document)]. Bangkok: Author.
- Tirasriwat, A. (2012). Panhā khōng sārasonthēt thāngkān banchī thī pen 'uppasak tō kānhai sinchūa kē wisāhakitkhanāt klāng læ khanāt yōm [Accounting information problems which are the obstacles to SMEs financing]. *APHEIT Journal*, 18(1), 186-198.
- Vanittananon, P. (2014). *Kān banchī kānngōen (Phim khrang thī sī)* [Financial accounting (4th ed.)]. Bangkok: Sema Dhamma Publishing.
- Wise, S. (2013). The impact of financial literacy on new venture survival. *International Journal of Business and Management*, 8(23), 30-39.